

ΕΠΙΛΕΚΤΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΟΛΥΩΝΥΜΩΝ ΓΙΑ Β-ΛΥΚΕΙΟΥ

Οι προτάσεις που είναι γραμμένες με έντονα μαύρα γράμματα (**Bold**) είναι θεωρήματα που δεν υπάρχουν στο τωρινό σχολικό βιβλίο. Αφού τα αποδείξετε μπορείτε να τα χρησιμοποιήσετε σε οποιαδήποτε άσκηση. Ακόμη καλό είναι να ξέρετε ότι κάθε πολυώνυμο n -βαθμού έχει n -ρίζες αλλά όχι αναγκαστικά όλες πραγματικούς αριθμούς. Επίσης πρέπει να γνωρίζετε πολύ λίγα πράγματα από θεωρία αριθμών

- 1 Να βρεθούν όλα τα πολυώνυμα $P(x) : P(x)P(x+1)=x^2+P(x)$ ☹
- 2 Αν τα πολυώνυμα $P(x), Q(x)$ δεν έχουν κοινή ρίζα και $P^2(x)+Q^2(x)=R^2(x)$ τότε το $R(x)$ δεν έχει πραγματικές ρίζες
- 3 Να βρεθεί το υπόλοιπο της διαίρεσης $P(x):(x-a)(x-b)$, $a \neq b$ συναρτήσει των a, β, P
- 4 Αν $\Pi(x)$ το ηλίκο της διαίρεσης $P(x):(x-a)(x-b)$ με $a \neq b$ τότε να βρείτε το υπόλοιπο της $P(x):x-(a+\beta)$ συναρτήσει των a, β, Π και P
- 5 Έστω Π_1 το ηλίκο της $P(x):(x-a)$ και Π_2 το ηλίκο της $\Pi_1(x):(x-a)$ τότε να δείξετε ότι το υπόλοιπο της $P(x):(x-a)^3$ είναι το $u(x)=(x-a)^2\Pi_2(a)+(x-a)\Pi_1(a)+P(a)$
- 6 Έστω $A(x), B(x), \varphi(x)$ πολυώνυμα που δεν έχουν ρίζες και το $A(\varphi(x))$ είναι παράγοντας του $B(\varphi(x))$. Τότε να δείξετε ότι το $A(x)$ είναι παράγοντας του $B(x)$
- 7 Βρείτε τα a, β ώστε το x^2-1 να είναι παράγοντας του $x^v+ax+\beta$ ($v \in \mathbb{N}^*, v > 2$)
- 8 Αν x^v-1 είναι παράγοντας του $x^\mu-1$ τότε v είναι παράγοντας του μ ($v, \mu \in \mathbb{N}^*$) ☹
- 9 Να δείξετε ότι $(x-1)^2$ είναι παράγοντας του $v x^{v+1}-(v+1)x^v+1$ Να βρεθεί και το ηλίκο
- 10 Αν το $P(x)$ έχει παράγοντα το x^2+ax+1 τότε δείξτε ότι το $P(x)$ έχει δυο ρίζες αντίστροφες. Να δείξετε ότι το $P(x)=x^5-55x+21$ έχει δυο ρίζες αντίστροφες ☹
- 11 Έστω ότι $0 \neq |a| \neq |b| \neq 0$ και είναι $P(x)=(ax-b)Q(x)+v$, $P(x)=(bx-a)W(x)+v$. Τότε να δείξετε ότι :1) $ax-b$ παράγοντας του $W(x)$.2) $bx-a$ παράγοντας του $Q(x)$ και τελικά 3) $x-1$ παράγοντας του $Q(x)+W(x)$
- 12 Αν τα $x-a, x-b$ είναι παράγοντες του $P(x)$ δείξτε ότι το $(x-a)(x-b)$ είναι και αυτό παράγοντας του $P(x)$ Δίνεται ότι $a \neq b$
- 13 Αν οι διαιρέσεις του $P(x)$ με τα $C(x), D(x), C(x)D(x)$ δίνουν αντίστοιχα υπόλοιπα $k(x), l(x), m(x)$ δείξτε ότι : το $C(x)$ είναι παράγοντας του $m(x)-k(x)$ και το $D(x)$ είναι παράγοντας του πολυωνύμου $m(x)-l(x)$ Έστω τώρα ότι ισχύουν : $P(x)=(x^2+x+1)A(x)+2x+3$ και $P(x)=(x^2-x+3)B(x)+3x+4$ Να βρεθεί το υπόλοιπο της διαίρεσης του πολυωνύμου $P(x):(x^2+x+1)(x^2-x+3)$ ☹
- 14 Το P είναι $2n$ βαθμού και ισχύει $P(x)+x^{2n}P(1/x)=0$. Να δείξετε ότι το x^2-1 είναι παράγοντας του $P(x)$ και αν $\Pi(x)$ το ηλίκο τότε δείξτε ότι η εξίσωση $\Pi(x)=0$ έχει ρίζες αντίστροφους αριθμούς ανά δύο

- 15 Να δείξετε ότι οποιοδήποτε πολυώνυμο $P(x)$ γράφεται κατά μοναδικό τρόπο υπό την μορφή $P(x) = P(\mu) + A_1(x-\mu) + \dots + A_n(x-\mu)^n$. ☹
- 16 Αν $P(x) = P(1-x)$ να δείξετε ότι 1) Το P είναι αρτίου βαθμού 2) η διαίρεση του $P(x)$ με το $x-x^2$ αφήνει σταθερό υπόλοιπο 3) Το πολυώνυμο $P(x)$ γράφεται στην μορφή $P(x) = a_n(x-x^2)^n + \dots + a_1(x-x^2) + a_0$ ☹
- 17 Στα παρακάτω θέματα δεχόμαστε ότι **αν ένα πολυώνυμο P έχει μια τουλάχιστον ρίζα παραπάνω από τον βαθμό του τότε είναι το μηδενικό πολυώνυμο**
- A) Αν $H(x)$ πολυώνυμο n βαθμού για το οποίο ισχύουν $H(x_1) = H(x_2) = \dots = H(x_n) = H(x_{n+1}) = \lambda$ τότε να δείξετε ότι $H(x) = \lambda \quad \forall x \in \mathbb{R}$
- B) Αν $Q(x)$ πολυώνυμο $: Q(x) = Q(x-1)$ τότε $Q(x) = Q(0) \quad \forall x \in \mathbb{R}$
- Γ) Βρείτε την μορφή όλων των πολυωνύμων $R(x)$: $(x-3)R(x) = xR(x-1) \quad \forall x \in \mathbb{R}$ ☹☹
- Δ) Έστω a_1, a_2, \dots, a_n διαφορετικοί μεταξύ τους αριθμοί Αν $x - a_k, k=1, 2, \dots, n$ είναι όλοι παράγοντες ενός πολυωνύμου $P(x)$ τότε δείξτε ότι και το γινόμενο $(x-a_1)(x-a_2) \dots (x-a_n)$ είναι και αυτό παράγοντας του $P(x)$ ☹
- Ε) Αν η διαίρεση $P(x) : (x-a_1)(x-a_2) \dots (x-a_n)$ αφήνει υπόλοιπο τον αριθμό v τότε να δείξετε ότι καθεμία από τις διαιρέσεις $P(x) : (x-a_k), k=1, 2, \dots, n$ αφήνει το ίδιο υπόλοιπο v
- ΣΤ) Δείξτε το αντίστροφο της προηγούμενης πρότασης ☹
- 18 Αν $Q(x) + Q(x+\alpha) = 0 \quad \forall x \in \mathbb{R}, \alpha \in \mathbb{R}^*$ τότε $Q(x) = 0$ για κάθε τιμή του x στο \mathbb{R} Αν τώρα $P(x) + P(x+\alpha) = 2x^n \quad \forall x \in \mathbb{R}, \alpha \in \mathbb{R}^*$ τότε δείξτε ότι $P(\alpha-x) = (-1)^n P(x)$ και αν n περιττός τότε παράγοντας του P είναι το $2x-\alpha$, ενώ αν n άρτιος παράγοντας του P είναι το $x(x-\alpha)$ ☹☹
- 19 Ικανή και αναγκαία συνθήκη ώστε τα $P(x), \Pi(x)$ βαθμών n, μ αντίστοιχα να έχουν κοινή ρίζα είναι : να υπάρχουν δυό πολυώνυμα $A(x), B(x)$ βαθμών $n-1$ και $\mu-1$ αντιστοίχως ώστε $: P(x)B(x) - \Pi(x)A(x) = 0$ ($n, \mu > 1$) ☹☹
- 20 Στο επόμενο θέμα χρησιμοποιούμε τις σχέσεις ριζών – συντελεστών ενός πολυωνύμου αφού τις αποδείξουμε στο A) ερώτημα
- A) Έστω r_1, r_2, r_3 οι ρίζες του $P(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d, a \neq 0$. Να δείξετε ότι $: r_1 + r_2 + r_3 = -b/a, r_1r_2 + r_2r_3 + r_3r_1 = c/a, r_1r_2r_3 = d/a$ (Σχέσεις Vietta)
- B) Έστω $Q(x) = x^3 - x^2 - 4x - 4$ Δείξτε ότι κάθε ρίζα του Q είναι θετικός αριθμός και ότι δεν μπορεί όλες οι ρίζες του Q να είναι πραγματικές ☹
- Γ) Αν $R(x) = x^3 - x - 1$ με ρίζες ρ_1, ρ_2, ρ_3 δείξτε ότι $: (\rho_1 - \rho_2)^2 = 1 - 3\rho_1\rho_2$ και έτσι να συμπεράνετε ότι το πολυώνυμο δεν μπορεί να έχει όλες του τις ρίζες πραγματικούς αριθμούς ☹
- Δ) Αν $W(x) = x^3 + ax + b$ με ρίζες $\kappa_1, \kappa_2, \kappa_3$ τότε δείξτε ότι $: (\kappa_1 - \kappa_2)^2 = -(a + 3\kappa_1\kappa_2)$ Αν τώρα ισχύει $: 4a^3 + 27b^2 > 0$ τότε δεν μπορεί όλες οι ρίζες του W να είναι πραγματικές. Αν όμως $4a^3 + 27b^2 = 0$ τότε το W έχει τουλάχιστον δυο ίσες ρίζες. Βρείτε ακόμη σε ποια περίπτωση το W θα έχει και τις τρεις ρίζες του ίσες. ☹
- 21 Αν το πολυώνυμο P με ακεραίους συντελεστές έχει για ρίζα ρ τον ρητό αριθμό $\rho = \kappa/\lambda$ όπου κ, λ ακέραιοι που δεν έχουν κοινό διαιρέτη τότε δείξτε ότι το κ διαιρεί τον σταθερό και το λ διαιρεί τον μεγιστοβάθμιο συντελεστή του P
- 22 Να βρείτε για ποιες τιμές του ακεραίου a το $P(x) = x^3 - (a+1)x + 2a$ έχει ρίζες ρητούς αριθμούς ☹

- 23 Αν το $P(x)$ έχει ακέραιους συντελεστές και οι αριθμοί $P(0), P(1)$ είναι και οι δύο περιττοί να δείξετε ότι το $P(x)$ δεν έχει ακεραία ρίζα ☹
- 24 Έστω $\alpha > \beta > \gamma$ ακέραιοι αριθμοί. Να δείξετε ότι δεν υπάρχει πολυώνυμο $P(x)$ με ακέραιους συντελεστές ώστε να ισχύουν ταυτόχρονα οι παρακάτω σχέσεις $P(\alpha)=\beta$, $P(\beta)=\gamma$, $P(\gamma)=\alpha$ ☹☹
- 25 Να αποδείξετε ότι αν α ακεραία ρίζα του $P(x)$ τότε ο αριθμός $\alpha-m$ διαιρεί τον αριθμό $P(m)$ όπου το πολυώνυμο $P(x)$ έχει ακέραιους συντελεστές και m ακέραιος
- 26 Να αποδείξετε ότι αν ρ ρητή ρίζα του $P(x)$ με $\rho=k/\lambda$ όπου k, λ ακέραιοι που δεν έχουν κοινό διαιρέτη τότε ο αριθμός $k-\lambda m$ διαιρεί τον αριθμό $P(m)$. Θεωρείστε ότι το πολυώνυμο $P(x)$ έχει ακέραιους συντελεστές και m ακέραιος
- 27 Αν $\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n$ διακεκριμένοι ακέραιοι τότε να δείξετε ότι το πολυώνυμο $P(x)=(x-\alpha_1)(x-\alpha_2)\dots(x-\alpha_n)-1$ δεν γράφεται υπό την μορφή $P(x)=A(x)B(x)$ όπου τα A, B πολυώνυμα με ακέραιους συντελεστές και τουλάχιστον πρώτου βαθμού ☹☹
- 28 Έστω πολυώνυμο $P(x)$ με ακέραιους συντελεστές ώστε $P(0)=P(1)=1$ Να δείξετε ότι $P(x)=x(x-1)\Pi(x)+1$ και αν x_0 ακέραιος και $x_{v+1}=P(x_v)$ τότε να δείξετε ότι ο x_{v+1} δεν διαιρεί κανέναν από τους x_0, x_1, \dots, x_v ☹☹
- 29 Έστω $P(x)=x^n+a_{n-1}x^{n-1}+\dots+a_1x+a_0$ Αν ρ ρίζα του $P(x)$ τότε να δείξετε ότι $|\rho| \leq 1 + |a_{n-1}| + \dots + |a_0|$ ☹☹
- 30 Έστω ότι : $p_n(x)-p_n(x-1)=x^n$, $n \in \mathbb{N}^*$ και $p_n(0)=0$ τότε
 α) Βρείτε τον βαθμό των p_n
 β) Δείξτε ότι : για κάθε φυσικό ρ είναι $p_n(\rho)=1^n+2^n+\dots+\rho^n$ ☹
- 31 Έστω ότι : $p_n(x)=(x-n)p_{n-1}(x)$ $n \in \mathbb{N}^*$ και $p_0(x)=1$ τότε
 α) Βρείτε τον βαθμό των p_n
 β) Υπολογίστε τον σταθερό και τον μεγιστοβάθμιο συντελεστή των $p_n(x)$
 γ) Βρείτε τις ρίζες των $p_n(x)$
 δ) Βρείτε τον τύπο των $p_n(x)$ ☹☹